

Ana Knežević Cerovski, viša knjižničarka
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
acerovski@nsk.hr

Petra Pancirov, knjižničarka
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
ppancirov@nsk.hr

Umjetna inteligencija (AI) kao agent?

Sažetak

Umjetna inteligencija (AI) značajno utječe na kreativne industrije i sve više postaje sudionikom u procesu stvaranja sadržaja publikacija različitih vrsta. Ona može biti kreator teksta ili ilustracija, prevoditelj ili može imati neku drugu vrstu uloge u nastanku i realizaciji sadržaja.

Knjižnice su pred izazovom kako prilagoditi postojeće metode opisa entiteta agent za uloge koje AI može imati u stvaranju sadržaja i na koji ih način uključiti u opis u području normativnih i bibliografskih baza podataka, bilo s gledišta predmetne obrade ili normativnog nadzora imena. Kako postupati s agentima koji su programirali ili upravljali softverom umjetne inteligencije koji se koristi za generiranje sadržaja ili kako, u kontekstu knjižničnih metapodataka, odrediti ulogu umjetne inteligencije – smatrali se AI zasebnim agentom ili pseudonimom fizičke osobe koja je stvaratelj te umjetne inteligencije?

Pred knjižnicama je da razmotre pristup obradi i predstavljanju AI generiranih sadržaja. U kontekstu knjižničnih konceptualnih modela (IFLA LRM) prisutnost umjetne inteligencije kao „stvaratelja“ sadržaja možda će zahtijevati preispitivanje postojećeg modela za bibliografske informacije.

Kroz primjere iz prakse, prikazat će se izazovi s kojima se suočavaju katalogizatori te predložiti konkretna rješenja za bolje razumijevanje i integraciju sadržaja koje generira AI kako bi se učinkovito opisali i prikazali u knjižničnim katalozima.

Ključne riječi: entitet agent, knjižnični katalog, umjetna inteligencija

Oblik izlaganja: izlaganje

Artificial intelligence (AI) as an agent?

Abstract

Artificial intelligence (AI) is significantly influencing the creative industries and is increasingly becoming a participant in the process of creating content for publications of various types. It can be a creator of text or illustrations, a translator or it can have some other kind of role in the creation and realization of content.

Libraries are faced with the challenge of how to adapt the existing methods of describing entity agents for the roles that AI can play in content creation and how to include them in the description in the field of authority and bibliographic databases, either from the point of view of subject headings or name authority control. How to deal with agents who programmed or operated artificial intelligence software used to generate content or how, in the context of library metadata, to determine the role of artificial intelligence - was the AI considered a private agent or pseudonym of the person who created that artificial intelligence?

It is up to libraries to consider an approach to processing and presenting AI-generated content. In the context of library conceptual models (IFLA LRM), the presence of artificial intelligence as a "creator" of content may require a rethinking of the existing model for bibliographic information.

Through examples from practice, the challenges faced by cataloguers will be presented and concrete solutions will be proposed for better understanding and integration of content generated by AI in order to effectively describe and display it in library catalogues.

Keywords: artificial intelligence, entity agent, library catalogue

Presentation format: presentation

Biografije

Ana Knežević Cerovski viša je knjižničarka, redaktorica normativne baze NSK u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu. Diplomirala je knjižničarstvo i hrvatski jezik i književnost na Filozofskome fakultetu u Osijeku (2009). Koordinatorica je za sudjelovanje NSK u VIAF-u i članica Povjerenstva za knjižnični informacijski sustav NSK. Članica je Komisije za katalogizaciju HKD-a. Sudjelovala je na nekoliko domaćih i međunarodnih skupova, objavila nekoliko stručnih i znanstvenih radova časopisima te poglavlje u knjizi.

Petra Pancirov diplomirala je hrvatski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci 2008. godine i knjižničarstvo na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu 2010. godine. Od 2013. godine djelatnica je Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu, gdje od 2016. radi kao ključna knjižničarka za normativnu bazu NSK. Od rujna 2023. tajnica je Stalnog odbora Pravilnika za opis i pristup građi u knjižnicama, arhivima i muzejima. Redovna je članica Komisije za katalogizaciju HKD-a, a od studenoga 2023. predsjednica Komisije za katalogizaciju HKD-a te od prosinca 2023. predsjednica Sekcije za bibliografsku kontrolu.

Biographies

Ana Knežević Cerovski is a senior librarian, editor of the NUL Name Authority File at the National and University Library in Zagreb. She graduated in Information Science and Croatian language and literature at the Faculty of Philosophy in Osijek (2009). She is the coordinator for NUL's participation in VIAF and a member of the Commission for NUL's library information system. She is a member of the Commission for cataloguing the Croatiaqn Library Association. She participated in several domestic and international meetings, published several professional and scientific papers in journals and a chapter in a book.

Petra Pancirov graduated in Croatian language and literature at the Faculty of Philosophy of the University of Rijeka in 2008 and in Information Science at the Faculty of Philosophy of the University of Zagreb in 2010. Since 2013, she has been an employee of the National and University Library in Zagreb, where since 2016 she has been working as a key librarian for the NUL Name Authority File. Since September 2023, she has been the secretary of the Standing Committee of the Code for Description and Access to Resources in Libraries, Archives, and Museums (LAM Code). She is a regular member of the Commission for Cataloguing of the Croatian Library Association, and from November 2023, the president of the Commission, and from December 2023, the president of the Section for Bibliographic Control.